

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Rapport fra tilsyn med samfunnssikkerhet og beredskap i Rennesøy kommune 29. mars og 4. april 2017

Tidsrom for tilsynet:	29. mars og 4. april 2017
Kommunens adresse:	Rennesøy kommune, Postboks 24, 4159 Rennesøy
Kontaktperson i kommunen:	Beredskapskoordinator Bård-Ove Pedersen
Fylkesmannens tilsynslag:	Revisjonsleder Reidar Johnsen og revisor Tage Eriksen
Dato for rapport:	18. mai 2017

Sammendrag

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i sivilbeskyttelsesloven § 29 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 10.

Formålet med tilsynet er å undersøke om Rennesøy kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Fylkesmannen avdekket fire avvik i tilsynet med Rennesøy kommune:

Avvik 1

Rennesøy kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke alle kravene etter sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 2

Rennesøy kommune oppfyller ikke kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt til et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Avvik 3

Rennesøy kommunes beredskapsplan oppfyller ikke alle kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 4

Rennesøy kommune kan ikke dokumenter at de har et system for opplæring, jf. kravene om dette i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Innhold

Sammendrag	1
1. Bakgrunn for tilsynet	3
2. Rammer for tilsynet	3
3. Hovedinntrykk	3
4. Resultater fra tilsynet	4
5. Grunnlagsdokument	5
6. Deltagere ved tilsynet	6

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i lov av 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Formålet med tilsynet er å se om Rennesøy kommunes arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Vi ville undersøke om kommunen i tråd med kravene hadde:

- en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)
- et helhetlig system for kommunens samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeid
- en overordnet beredskapsplan
- gjennomført øvelser
- et system for opplæring av ansatte som har en rolle i kommunens krisehåndtering
- evalueringer av hendelser og øvelser.

2. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippene for systemrettet tilsyn. Skriftlig revisjonsvarsel ble sendt 13. januar 2017, og tilsendt dokumentasjon ble gjennomgått før tilsynet. Den 29. mars 2017 var det åpningsmøte og intervju med relevante personer i kommunen. Sluttmøtet var 4. april 2017.

Denne rapporten handler om eventuelle avvik og merknader som er avdekket i revisjonen. Avvik er manglende etterlevelse av krav i sivilbeskyttelsesloven og/eller i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Merknad er funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i oppfølgingen av bestemmelsene i beredskapsplikten.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen bare undersøker om kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er i tråd med lov og forskrift. Tilsynet gir derfor ikke en fullstendig vurdering av kommunens arbeid med dette.

3. Hovedinntrykk

Fylkesmannen har gjennom tilsynet fått inntrykk av at samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet i kommunen er på riktig vei. Vi ser at det er mye kompetanse og god lokalkunnskap i kommunen. Vi vil særlig fremheve at den arbeidsgruppen som er nedsatt for å jobbe på tvers av kommunens ulike sektorer er et godt initiativ som vi tror kommunen vil ha god nytte av. Det er viktig at kommunen utnytter dette til å etablere et mer helhetlig beredskapsarbeid, bl.a. i oppfølgingen av tiltakene i kommunens planverk. Kommunen har også en mulighet til å innlemme beredskap- og samfunnssikkerhetsarbeidet i den pågående rulleringen av kommuneplanen.

Mye av grunnarbeidet på dette området er på plass i kommunen. Det er utarbeidet en overordnet ROS-analyse og beredskapsplan som på mange punkter er et godt utgangspunkt for videre utvikling. Fylkesmannen har forstått at kommunen allerede er i gang med revidering av ROS-analysen.

Rennesøy har spesielle utfordringer da det er en øykommune som er knyttet til fastlandet gjennom undersjøiske tunneller. En stor del av kriseledelsen bor ikke i kommunen, og stengte tunneller kan derfor gjøre det utfordrende å håndtere en krise. Det er viktig at dette aspektet gis oppmerksomhet, også i kommunens planverk.

4. Resultat fra tilsynet

Følgende fire avvik ble avdekket under tilsynet med Rennesøy kommune:

Avvik 1

Rennesøy kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke alle kravene etter sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 2 og 9.

Utfyllende kommentar:

- Kommunen har ikke vurdert alle relevante eksisterende risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen. Fylkesmannen mener at det på generelt grunnlag må vurderes hva det betyr at kommunen kan bli isolert fra fastlandet ved stengt undersjøisk tunnel og det faktum at mange i kommunens kriseledelse bor utenfor kommunen. I tillegg er det relevant å vurdere om distribusjonsnettet for gass innebærer noen risiko som må tas hensyn til.
- Kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse må i større grad beskrive hvordan ulike risiko og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre. Det gjelder bl.a. informasjon om hvordan kommunen vil opprettholde sin virksomhet ved strømstans, hvorvidt strømstans vil påvirke vannforsyningen og om tunellene vil bli stengt ved en lengre periode uten strøm.
- Detaljeringsnivået for vurdering av vurdering av kritisk infrastruktur er ikke bra nok. For bortfall av strøm må det komme klarere fram hvor sårbar kommunen er, hvilke områder som er de mest utsatte og hvorvidt det finnes flere linjer inn til kommunen. For IKT-hendelser må det tas med flere konsekvenser enn brudd i telefonsamband.
- Rennesøy kommune har ikke vurdert hvilke situasjoner i kommunen som vil kunne føre til evakuering og/eller et særskilt behov for å varsle befolkningen.

Avvik 2

Rennesøy kommune oppfyller ikke kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt til et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 3 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Kommunen har ikke utarbeidet langsiktige mål, strategier og prioriteringer med utgangspunkt i helhetlig ROS-analyse verken i kommuneplanens samfunnsdel eller i andre strategiske dokumenter.

- Tiltaksplan i ROS-analysen er grundig, men vi finner ikke et godt nok helhetlig system for oppfølging av disse tiltakene. Det finnes spor i økonomiplan og beredskapsarbeidet er nevnt i årsmeldingene, men dette må henge bedre sammen med tiltakene i ROS-analysen.

Avvik 3

Rennesøy kommunes beredskapsplan oppfyller ikke alle kravene i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 4 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Det må gå tydeligere frem hvilket ansvar og roller de ulike personene i kriseledelsen skal ha. Dette gjelder både ansvaret ordfører, informasjonsansvarlig og øvrige medlemmer i kriseledelsen. Planen peker heller ikke ut evakueringsansvarlig, og berører ikke forholdet mellom ordfører og personalsjef når det gjelder informasjonsarbeidet.
- Plan for krisekommunikasjon med innbyggerne, media og egne ansatte oppfyller ikke kravene i forskriften. Den må i større grad si noe om hvordan kriseinformasjonsarbeidet skal være i praksis, f.eks. sentralbordets sin rolle, informasjon til egne ansatte, bruk av nettsted og sosiale media og plan for hvordan kommunen øker kapasiteten til ulike deler av informasjonstjenesten ved behov. Står ingenting i pkt. 3.2.1 om hvem som skal utføre oppgavene, som det henvises til i informasjonsplanen.

Avvik 4

Rennesøy kommune kan ikke dokumentere at de har et system for opplæring, jf. kravene om dette i sivilbeskyttelsesloven og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik fra følgende lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelsesloven § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 7 og 9.

Utfyllende kommentarer:

- Alle som har en rolle i kommunen sin krisehåndtering skal ha nødvendig opplæring. Rennesøy har flere opplæringstiltak, men disse er ikke satt i system og i forhold til hverandre. I intervjuene kom fram at noen ikke hadde fått opplæring. Opplæring er ikke nevnt i beredskapsplanen.

5. Grunnlagsdokument

Oversikt over dokumenter som Fylkesmannen har brukt som grunnlag for tilsynet:

- Overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse godkjent av kommunestyret 12.1.2015
- Utkast til ny overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse i CIM
- Beredskapsplan for Rennesøy kommune for 2016
- Kommuneplan for Rennesøy kommune 2010-2022, vedtatt 8.9.2011

- Årsbudsjett for 2016 og økonomiplan 2016 – 2019, vedtatt 17.12.2015
- Evalueringsrapport fra øvelse 9.11.2016, datert 22.2.2017
- Risiko- og sårbarhetsanalyse for vannforsyning, datert 14.11.2016 (IVAR)
- Årsmelding for Rennesøy kommune 2015 og 2016
- Katastrofeplan for helsetjenesten fra 2014
- Smittevernplan for Rennesøy kommune fra 2015
- Tilgang til øvrig dokumentasjon på kommunens CIM

6. Deltakere ved tilsynet

I tabellen under er det en oversikt over deltakerne på åpningsmøtet, intervjuene og sluttmøtet:

Navn	Funksjon /stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Dagny S. Hausken	ordfører	X	X	X
Birger S. Clemetsen	rådmann	X	X	X
Bård-Ove Pedersen	beredskapssjef	X	X	X
Britt Ellinor Scott	kommunalsjef helse	X		X
Lars Rune Haavik	personalsjef	X	X	X
Johan Vatne	kommunalsjef oppvekst	X		
Geir Helge Rygg	landbrukssjef	X		X
Inger Narvestad Anda	fagleder plan	X	X	
Janniche Bruvik	beredskapskoordinator	X	X	X

Fra Fylkesmannen i Rogaland deltok:

- Reidar Johnsen, revisjonsleder/fylkesberedskapssjef
- Tage A. Eriksen, revisor/juridisk rådgiver